



Kirje

22.2.2022

VN/5562/2022
VN/5562/2022-OKM-1

Tampereen kaupunki

Kuulemiskirje takaisinperintäpäätöksen luonnoksesta

Hallintolain 34 §:n mukainen kuuleminen Tampereen kaupungin järjestämän ammatillisen koulutuksen lainmukaisuudesta ja perusteettoman edun takaisinperinnästä

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteilla päätös Tampereen kaupungin järjestämän ammatillisen koulutuksen lainmukaisuudesta ja valtionosuuden takaisinperinnästä koskien vuosia 2018–2021. Opetus- ja kulttuuriministeriön saamien tietojen mukaan Tampereen kaupungin alainen Tampereen seudun ammattiopisto Tredu on ajalla 1.8.2018–30.6.2021 järjestänyt luontoalan ammattitutkintoa, jonka tutkintokielenä on ollut englanti, vaikka sillä ei ole ollut kyseisen tutkinnon järjestämislupaa.

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Opetus- ja kulttuuriministeriö varaa Tampereen kaupungille mahdollisuuden lausua mielipiteensä ja antaa selityksensä asiassa. Kuulemiskirjeen liitteenä toimitetaan päätösluonnos (22.2.2022), josta selviävät asiassa tapahtuneet seikat, takaisinperittäväksi esitettävä määrä ja takaisinperinnän perusteet.

Kirjallinen selvitys on toimitettava opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon (kirjaamo.okm@gov.fi) **18.3.2022 mennessä**. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista. Määräajan päättymisen jälkeen asia ratkaistaan käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Ylijohtaja Petri Lempinen

Hallitusneuvos Piritta Sirvio

Liitteet Päätösluonnos 22.2.2022

Jakelu Tampereen kaupunki

Tiedoksi Outi Kallioinen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

VN/5562/2022-OKM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Takaisinperintä Tampereen kaupunki ammatillisen koulutuksen rahoitus 2018-2021

Asian tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on 6.10.2017 antamallaan päätöksellä (OKM/59/531/2017) muuttanut Tampereen kaupungille kumottujen ammatillista koulutusta koskevien lakien nojalla myönnettyt ammatillisen koulutuksen järjestämisluvat uuden lain mukaiseksi järjestämisluvaksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 133 §:n nojalla. Tampereen kaupunki on tässä yhteydessä hakenut eräiltä osin muutosta järjestämislupaansa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on edellä mainitulla päätöksellään hylännyt Tampereen kaupungin hakemuksen erä- ja luonto-oppaan ammattitutkinnosta ja luontoalan ammattitutkinnosta tutkintokielenä englantia.

Tampereen kaupunki on 26.10.2017 päivätyllä hakemuksella hakenut muutosta ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaansa 1.1.2018 alkaen hakemalla erä- ja luonto-oppaan ammattitutkinnon ja luontoalan ammattitutkinnon osalta tutkintokieleksi myös englantia. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 12.12.2017 antamallaan päätöksellä (OKM/286/531/2017) hylännyt Tampereen kaupungin hakemuksen erä- ja luonto-oppaan ammattitutkinnosta ja luontoalan ammattitutkinnosta tutkintokielenä englantia.

Tampereen kaupunki on 29.1.2021 hakenut muutosta ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaansa hakemalla oikeutta järjestää luontoalan ammattitutkintoa tutkintokielellä englantia. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 15.4.2021 (VN/2404/2021) antamallaan päätöksellä hylännyt edellä mainitun Tampereen kaupungin järjestämisluvan muutoshakemuksen.

Tampereen kaupungin alaisen Tampereen seudun ammattiopisto Tredun (jäljempänä Tredu) edustaja on lähettänyt opetus- ja kulttuuriministeriöön 4.5.2021 sähköpostiviestin, josta selviää, että Tredu on 1.8.2018 lähtien järjestänyt luontoalan ammattitutkintoa, jonka tutkintokielenä on ollut englantia, vaikka sillä ei ole ollut kyseisen tutkinnon järjestämislupaa. Tredun edustaja toteaa edellä mainitussa sähköpostiviestissä Tredun jääneen aiemman järjestämissopimuksen, joka mahdollisesti englanninkielisen tutkinnon, myötä siihen yhteisesti jaettuun ymmärrykseen, että aiemmin järjestettyä englanninkielistä koulutusta voitaisiin jatkaa ja että järjestämissopimuksen mukainen lupa kielivaatimuksineen olisi jatkunut sellaisenaan uudessa järjestämisluvassa.

Vipunen-järjestelmästä saatavien tietojen mukaan Tredun järjestämän englanninkielisen luontoalan ammattitutkinnon painottamattomat opiskelijavuodet ovat ajalla 1.8.2018–30.6.2021 olleet alla olevan taulukon mukaiset. Taulukossa on kuvattu myös varainhoitovuodelle myönnetty ammatillisen koulutuksen kokonaisrahoitus sekä keskimääräinen rahoitus suoritepäätöksen mukaista tavoitteellista opiskelijavuotta kohti.

Varainhoitovuosi	Painottamattomat opiskelijavuodet	Saatu rahoitus yhteensä	Keskimääräinen rahoitus/ tavoitteellinen opiskelijavuosi	Luontoalan at opiskelijavuodet * keskimääräinen rahoitus
2018 (1.8.2018 alkaen)	3,48	76 652 658 €	8 816,73 €	30 682,22 €
2019	7,96	77 361 186 €	8 980,87 €	71 487,70 €
2020	9,15	87 470 944 €	10 154,51 €	92 913,76 €
2021 (30.6.2021 asti)	5,56	91 018 335 €	10 479,95 €	58 268,50 €

Päätös

Tampereen kaupunki on saanut perusteettomasti valtionosuusrahoitusta seuraavasti:

- 30 682,22 euroa varainhoitovuonna 2018
- 71 487,70 euroa varainhoitovuonna 2019
- 92 913,76 euroa varainhoitovuonna 2020 ja
- 58 268,50 euroa varainhoitovuonna 2021.

Perusteettoman valtionosuusrahoituksen määrä on yhteensä 253 352 euroa varainhoituvuosina 2018–2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää Tampereen kaupungin palauttamaan perusteettomana etuna takaisin varainhoituvuosille 2018–2021 myönnettyä ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitusta yhteensä 253 352 euroa.

Palautettava määrä on maksettava opetus- ja kulttuuriministeriölle viimeistään 30.4.2022.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiliyhteys:

Nordea Pankki Oyj
IBAN FI0616603000101306
BIC NDEAFIHH

tai

Danske Bank A/S, Suomen sivuliike
IBAN FI9180001700008031
BIC DABAFIHH

Perustelut

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 22 §:n 1 momentin mukaan laissa tarkoitettujen ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäminen edellyttää opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvaa (järjestämislupa). Lain 23 §:n 1 momentin mukaan järjestämisluvassa määrätään tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta. Lain 24 §:n mukaan järjestämisluvassa määrätään koulutuksen järjestäjän opetus- ja tutkintokielistä. Tutkinnon tai valmentavan koulutuksen voi suorittaa järjestämisluvassa määrätyllä tutkintokielellä. Koulutuksen järjestäjän tutkintokieliä ovat järjestämisluvassa määrätyt opetuskieliset sekä järjestämisluvassa tutkinnoittain tai valmentavan koulutuksen osalta määrätyt muut kielet.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009), jäljempänä *rahoituslaki*, perusteella myönnetään rahoitusta ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua toimintaa varten. Asissa saadun selvityksen perusteella Tampereen kaupungin alainen Tredu on varainhoituvuosina 2018–2021 järjestänyt järjestämislupansa ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain vastaisesti luontoalan ammattitutkintoa, jonka tutkintokielenä on ollut englanti. Rahoituslain 62 §:n mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön on määrättävä liikaa saatu määrä palauttavaksi, jos lain 1 tai 2 §:ssä tarkoitettu opetuksen tai muun toiminnan järjestäjä on saanut perusteettomasti tämän lain nojalla myönnettyä valtionosuutta tai rahoitusta. Palauttavasta määrästä peritään korkolain 3 §:n 2 momentin mukainen vuotuinen korko sen kuukauden alusta, jona valtionosuus on maksettu. Jos palautettava etuus on vähäinen taikka jos palauttamista tai koron perimistä on pidettävä kohtuuttomana, voidaan etuus jättää määräämättä palauttavaksi.

Rahoituslain 10 §:n 1 momentin mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myönnetään ennen varainhoitovuoden alkua tehtävällä päätöksellä perusrahoitusta, suoritusrahoitusta ja vaikuttavuusrahoitusta 32 a §:n mukaisesta kunkin rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastaa koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista. Perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusosuuksien myöntämisperusteista säädetään rahoituslain 3 a luvussa. Perusrahoituksen määräytymisperusteena käytetään varainhoitovuoden suoritepäätöksellä ja mahdollisilla lisäsuoritepäätöksillä myönnettävää tavoitteellisten opiskelijavuosien määrää, jota painotetaan rahoituslain 32 d §:ssä säädetyn mukaisesti varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden toteutuneiden suoritteiden perusteella laskeulla painokertoimella. Suoriterahoitus määräytyy rahoituslain 32 f §:ssä säädetyn mukaisesti varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävänä vuonna suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella, joita on painotettu mainitussa säännöksessä todetuilla painokertoimilla. Perus- ja suoritusrahoituksen painokertoimista sekä painotetun suoritemäärän laskennasta säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella. Varainhoitovuosien 2018–2020 rahoituksen myöntämisessä on käytetty ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (682/2017) mukaisia säännöksiä. Varainhoitovuoden 2021 rahoituksen myöntämisessä puolestaan on käytetty ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (1244/2020) mukaisia säännöksiä.

Vaikuttavuusrahoitus määräytyy rahoituslain 32 g §:n mukaisesti tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen, opiskelijapalautteen sekä koulutussopimus- ja oppisopimustyöpaikkojen antaman työelämäpalautteen perusteella. Rahoituslain siirtymäsäännöksen (532/2017) nojalla varainhoitovuosina 2018 ja 2019 vaikuttavuusrahoituksen osuus on ollut nolla prosenttia. Lisäksi asetuksen (682/2017) 19 §:n siirtymäsäännöksen nojalla varainhoitovuosina 2020 ja 2021 vaikuttavuusrahoitusta on myönnetty ainoastaan koko tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen sekä opiskelijapalautteen perusteella. Rahoituslain 32 g §:n mukaan vaikuttavuusrahoituksen perusteiden määräytymisestä annetaan tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksena myönnettävän rahoituksen määrä ei perustu sen varainhoitovuoden suoritteisiin, jolle rahoitus myönnetään, vaan se perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön varainhoitovuodelle päättämään tavoitteelliseen opiskelijavuosimäärään sekä aiempien vuosien toteutuneisiin suoritteisiin siten kuin rahoituslain 3 a luvussa ja sen nojalla annetulla asetuksella säädetään. Yksittäisen opiskelijavuoden perusteella myönnettävää rahoituksen määrää on jälkikäteen vaikeaa määritellä, koska opiskelijavuosi ja opiskelijan suoritteet vaikuttavat usealla tavalla tulevien vuosien rahoitukseen, osin useiden eri varainhoitovuosien rahoitukseen. Rahoitusjärjestelmän logiikan vuoksi tiettyä varainhoitovuotena toteutettu toiminta vaikuttaa käytännössä tulevien vuosien rahoituksen määräytymiseen, mutta ei kuitenkaan ole perusteltua, että tietyn vuoden lainvastaisen toiminnan vaikutukset aiheuttaisivat sellaisten vuosien osalta takaisinperintää, jolloin toimintaa ei ole enää järjestetty. Lainvastaisen toiminnan vuoksi tehtävän takaisinperinnän tulee kohdistua niihin vuosiin, joihin toimintaa on järjestetty, koska kyseisen varainhoitovuoden rahoitus on myönnetty tämän toiminnan järjestämiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on määritellyt laskennallisen opiskelijavuoden hinnan Tredun järjestämälle ammatilliselle koulutukselle varainhoitovuosille 2018–2021. Hinta on muodostettu jakamalla Tredulle varainhoitovuonna myönnetty ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus kyseisen vuoden tavoitteellisilla opiskelijavuosilla. Takaisinperittävä määrä muodostuu kunkin varainhoitovuoden laskennallisesti määritellyn opiskelijavuoden hinnan ja englanninkielisen luontoalan ammattitutkintokoulutuksen painottamattoman opiskelijavuosimäärän perusteella.

Varainhoitovuosi	Painottamattomat opiskelijavuodet	Keskimääräinen rahoitus/ tavoitteellinen opiskelijavuosi	Takaisinperittävä määrä
2018 (1.8.2018 alkaen)	3,48	8 816,73 €	30 682,22 €
2019	7,96	8 980,87 €	71 487,70 €
2020	9,15	10 154,51 €	92 913,76 €
2021 (31.5.2021 asti)	5,56	10 479,95 €	58 268,50 €

Rahoituslain 62 §:n mukaan palautettavasta määrästä peritään korkolain 3 §:n 2 momentin mukainen vuotuinen korko sen kuukauden alusta, jona valtionosuus on maksettu. Suomen Pankin korkolain nojalla vahvistama viitekorko on ajalla 1.8.2018–30.6.2021 ollut nolla, joten takaisinperittävä määrälle ei näin ollen muodostu korkoa.

Kuuleminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö on varannut 22.2.2022 päivätyllä kuulemiskirjeellä Tampereen kaupungille mahdollisuuden lausua mielipiteensä asiasta. Kuulemiskirjeen liitteenä on toimitettu perusteettoman edun palautusta koskeva päätösluonnos perusteluineen.

Sovellettavat säännökset

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 22, 23 ja 24 §

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009) 10 ja 62 §